

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt -- kr.
 Félévre . 6 " -- "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egy hónapra 1 " -- "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
 Kiadóhivatal:

P. O. H. C. Simonyi-ház
 a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Rossz taktika.

Budapest, szept. 17.

(T.) Mikor Apponyi Albert gróf nem jól érzi magát bizonyos hajón, hát hogy arról a hajóról oldózkodik, az a nemes gróf régi taktikája, de az is, hogy a bajó kiválasztásában még soha nem mutatkozott praktikusnak. A kormány lepuskázására mindig Alvincy puskákat kezelt s mindig oly kellemetlen táborba keveredett, a melyből aztán menekülni bajos volt. A tábor tollából és pelyhéből mindig rajta maradt egy-egy csomó, pedig a sokféle változó színű toll-kosztüm dacára sem szeretnék politikai harlekinnek nézni. . . .

Nem tudja az ember egyszer-más-szor, vajjon a nemes gróf önálló fejjel, avagy tanácsadói fejével gondolkodik-e? Mikor egy-egy politikai pucsba bele megy, azt hinné az ember, hogy viszik, de mikor aztán fulladásig benne lubickol és valami fűszálba kapaszkodva partra mászik és truppját dezavualja, akkor meg azt hínők róla, hogy mégis csak önálló egyén, különben nem merne a trupp ellen kielni.

Dehogy! Dehogy! Ez az egész furcsa politikai fiaskó-játszás mindig meghányt-vetett nagy haditanács után van cselekedve, de ha Tiszáról az volt a hír, hogy nagy sztratégia, Apponyiról és tábornokairól egészen ellenkező vélemény kezd lábra kapni. Ezek az urak ugyan-csak nem dicsekedhetnek sztratégiai böl-

cseséggel. Először is, nagyon hevesek, a mi nem szokott higgadt megfontolással jární, és mert nagyon hevesek, nagyon türelmetlenek is. A türelmetlenség idegessé teszi az embert, az idegesség pedig éppen nem való arra, hogy okos dolgoknak legyen szülő anyja.

Kaas Ivor báró immár husz év óta heveskedik. Tiszára annyira haragudott, hogy a világ gondolkozóba esett: Ime, ebben a Tiszába mégis kell valami nagy hibának lenni, mert ok nélkül ily szörnyen nagyon haragudni rá, talán mégse lehet! Amde jött Tisza után Szapáry és a nemes báró haragja csak nem szűnt, hányt a tüzet Szapáryra mint Tiszára. Hm . . . Gondolkozott a közönség: a báró most is haragszik. Mi lehetett ezt a nagyon okosnak deklarált embert? Nincs valami nagy baja? Lássuk Szapáry után Wekerlét. Ugy tüzel-e vajjon ellene is? Ha igen? Ha igen akkor könnyen meglehetne állapítani a diagnózist: saját kormányozhatnám-sági mániában szenved s ezt Apponyival véli elérhetni, de minél jobban támad, annál jobban visszaverik.

Igen igen! Mánia! Ez a legtalálhatóbb elnevezése az Apponyielé politikai párt állásának. Nem elv többé, hanem mánia. A mánia pedig ott kezdődik, a hol a program és a józan ész megszűnik. A mániában szenvedő kártyás éppen úgy nem válogatja a társaságot, mint a mániában szenvedő politikus. Így ivott az Apponyi-párt a „Magyar állam“ fanati-

kusaival brudersaftot most, máskor pedig más gyanus egyénekkel, de mindig csak kormányrajutási mániából. Aztán látván a fiaskót, hátrál a vedertől, hogy belépjen a cseberbe.

Most ismét a hátrálási szimptomákkal állunk szemben A nemes párt a terhes népségtől válni akar, hogy más terhes népséggel fogózzék össze. Szerencsétlen egy taktika, már 20 év óta!

— A király Balassa-Gyarmaton. Ő Felsőge miután tegnap délelőtt végig nézte a Visegrád és Nagy-Maros közötti hidverést, Paar gróf főhadsegéd és szárny segédei kíséretében délelben 12 órakor udvari négyes fogaton elutazott Gyarmatra. Rudnay főispán és Lestyánszky alispán Hont határáig kísérték a menetet. Nógrád vármegye határára Dégenfeld gróf főispán és Szeitovszky János alispán fogadták és kísérték a királyt, uri bandériummal, amely Mátyás király fekete seregeinek kosztümjét viselte. A bandériumot Berchtold gróf vezette. A király fogata elé Rétságon friss lovakat váltottak. A miniszterek 12 óra előtt, Albrecht, Frigyes és Salvator kir. hercegek 12 óra 10 perckor, a katonai attasék 12 óra 30 perckor külön vonattal indultak Balassa-Gyarmatra. A merre a király elhaladt a nép mindenütt kalaplevéve viharos lelkesedéssel fogadta. Három órakor délután a kövári-ut felől hangzó zajos, lelkes éljen és hirdette a király érkezését, a ki Paar gróf főhadsegéd társaságában pompás négyes fogatán érkezett. A királyt váró küldöttségek a városháza előtt csoportosultak. A városháza bejáratánál foglalt helyet a hercegprimás teljes ornatusban, tőle jobbra a tábornoki kar élén Albrecht kir. herceggel, köztük Beck vezérkari főnökkel. Jelenlétsük tábornokkal stb. A bandérium öt perccel három előtt lovagolt fel festői díszben, tíz perc múlva érkezett

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

A jövő vége.

Hiába Vig Mariska a nevem a tintatartóhoz támasztott törött szegletű tükördarabka, melynek hátáról már javarészt lekopott az ezüstös foncsor, mégis csak rettenetes szomorú ábrázatot mutat.

De nem csoda! Unom ezt a magas gránit-hegyektől körülzárt, esőben áztatott magányt. Azt mondják ugyan, hogy a magány érleli meg bölcs keponyákban a legtökéletesebb gondolatokat; hanem én nem vagyok bölcs és azt sem tudom felfogni, hogy hogyan érhetik meg valami napsugár nélkül? Pedig itt nálunk Jád-völgyén napsugár nincs, csak nyirkos fehér köd a hegyeken, s a földön kerékmarasztaló fekete sár, no meg egy kopott szőrű bivaly, mely felváltva a ködben legelészik és a sárban lubickol, vagy baráti indulattal odadörzsöli hátát egy alacsony sárkalyibához, nagy riadalmat okozva. Ugy félek, hogy egyszer bedönti valamelyik falat. Mert hát a kalyiba urnöje én vagyok. Mióta Jád-völgyén igyekszem tanítói oklevelémmel imponálni az oláh Flórának és Iréneknek.

Mikor először megpillantottam az én méhkas formájú rezidenciámat a vonaltöltésről, azt hittem olyan szabadban épített sütökemence, aminőben a kunsági jó gazdasszonyok sütnék aratóknak óriási barnapiros cipókat s ropogó lángost.

És ebben a sütökemencében fázom az unalomtól két hosszú hónap óta, s nincs más társaságom (a sok képezdei jó barátom után!) mint a magány, jelenem s jövőm. Multam nem kísért el. Szép napsugaras multam csendes boldogságával, szép napsugaras augusztusi délután egyszerű fakoporsóba zárták, s a mit künn felejtettek belőle, az mindössze egy darabka gyászfátyol, mely ott rezag bánatos kis anyám ezüstös fürtein s az én elárvult lelkemen.

Istenem egy nagy halmaz gyűrött szőlő tintafoltos javításra váró írka össze-visszahányva gyalulatlan, „kecskelábon forgó“ asztalomon, egy szűtte tulipános ágy, melynek tarka párnái valószínűleg csak azért vannak úgy feltornyozva, hogy a fedél rothadt zsupján keresztül beszivárgó esőcsepp hamarabb az orromig találjon, egy szekrény, melynek a háziasszony dédanyja idejében ha nem csalódom lába is, kulesa is lehetett, egy kifelé dülő boglyakemence tetején ékesség gyanánt néhány rozsdás málésütő tepsi fítogatva s elnyűtt bocskorok között nyávogó kis macskákkal a suton meg az ablakom előtt néhány csenevész nyírfa.

Jövöm: oh, arról áhitattal beszélek! — Jövöm ép oly kedves, mint mulatató, de vele csak ünnepnapokon foglalkozhatom, hétköznapokon a szekrényben áll szépen, összekötözgetve halványkék selyem szalagokkal, jázmin illatos, citra katulyában.

Nem értik, hogyan lehetséges ez? Szivesen megmagyarázom, miután a magyarázat ugyis szakmámba vág.

Ugy-e ismerik Décy „Utolsó szerelmét“?

Ugy-e, mikor a jóságos Nagy Lajos király figyelmezteti déleceg vajdáját, hogy bizony jó lesz már menyecske után nézni, míg el nem jár felette az idő! A vajda hetykén felel vissza: „Idő uram? Mi nékem az idő? Keret, a melybe sok kép tehető!“

Nos, én meg vagyok róla győződve, hogy a nemes vajda csupán tévedésből mondott „időt“ „jövő“ helyett. Mert az „idő“ szó magában foglalja a multat és jelent is, pedig a mult keretében nem ille zthetünk tetszés szerinti képeket, ha mindjárt szeretnénk is néhány sötét festményt njakkal pótolni: nem lehet, úgy marad minden, a hogy a sors rendezte el.

Jelenünk keretében a vé etlen rakosgat képeket hebehurgya kézzel, sokszor egészen üres durva vásznat fordítva felénk.

Egyedül a jövő diorámájának színes ködfátyolképei közül válogathatjuk ki szabadon az izlésünknek megfelelőket, ha elvonulnak a titokzatosan lebecsátott függönyön mezevilágítva képzeletünk villamos fényétől, mint tündéri tájak, kastélyok, vadvirágos hegyek, csokolódzó szerelmes párok, s az élvezeten mit sem változtat ha sejtjük is, hogy a titokzatos függöny mögött csupán néhány színes üvegdarabka s egy kia uó félben levő gyertya van.

Az én bánatos kis anyám, ki piciny koromban, ha a jelen ép egy kasál undorító orvosság volt, a jövőt azonnal édes muskotály szállóvé varázsolta, még most is rendező tovább a távolban műértő kezekkel életem diorámáját, valahányszor nagyon nyomasztóvá válik körülöttem a sötétség. Levelében benne vannak a

a király. A király a városháza előtt leszállt és egyenesen a ragyogó csoporthoz ment, melynek közepén a hercegprímás foglalt helyet, kit megszólított, majd pedig a tábornokokat. Azután a bandériumot nézte meg, a mely lelkes éljenzésbe tört ki. Zubovicsot, a ki a bandériumot rendezte és a parancsnokot megszólításával tüntette ki. A bandérium mezzemlése után fehérbe öltözött leánykák virágot szórtak a király útjába és egyikük pompás csokrot nyújtott át, a melyet az uralkodó nyájasan megköszönt, a fiatal Dégenfeld gróf pedig beszédet intézett az uralkodóhoz. Végre még egyszer köszönetet mondott a király a primásnak és a tábornokoknak a fogadtatásért, mire lakosztályába vonult. Öt óraker következett a küldöttségek fogadtatása.

— Belföldi hírek. (A főrendiház) közjogi- és törvénykezésiügyi, pénzügyi és közgazdasági és közlekedésiügyi bizottsága szeptember 25-én, kedden d. e. 11 óraker ülést tart. A tanácskozás tárgyai: 1. Az állami anyakönyvekről, 2. a gyermekek vallásáról, 3. a vallás szabad gyakorlásáról és 4. az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatok. — (A tiszáninneni ref. egyházkerület főgondnok a.) A tiszáninneni ref. egyházkerületnek N.-Kaposon tartott közgyűlésén kihirdettetett a főgondnoki állásra beadott szavazatok eredménye, mely szerint szótöbbséggel Vay Béla báró, Borsodmegye főispánja választott meg főgondnoknak.

— Külföldi hírek. (A szerb király Budapestén.) Sándor király, hir szerint október elsőjén Budapestre utazik, az akkor itt időző Ferenc József király látogatására. — (Orosz csapatok a határon.) Az orosz határról érkezett jelentések szerint, nagyszámú orosz csapatokat koncentrálnak Galícia közelében. Ugyane jelentések szerint Oroszország nyugoti határain nagyobb szerű erődítések építését tervezik. — (A szicíliai erdő égések.) Sziciliában nagy erdőégek pusztítanak. Az erdőket sok helyütt a parasztság gyújtotta fel, a mely megakarta magát bosszulni a nagybirtokosokon, azoknak a földbérleti kérdéssel szemben tanúsított álláspontjuk miatt.

Királyunk és az európai béke.

Budapest, szeptember 17.

A Pester Correspondenz írja:

A magyar állam alkotmányának helyreállítása óta, a mely államnak Szent Istvántól öröklött, ezeréves mult által dicső koronáját Ferenc József lovagias királyunk most újabb fényre emelte. Felsőleges urunk Magyarország koronás királya még soha sem küldött egész Európának oly világos békeüzenetet, mint éppen tegnap. Korábbi trónbeszédében még meg kellett említeni a nemzetközi politika egyes kérdéseit. Még évekkkel ezelőtt elkerülhetlen volt a megemlékezés a baráti szövetségekről s ama nagyhatalmak és uralkodókról, a melyek s a kik a béke védelmére hű barátságban egyesültek Ausztria Magyarországgal. Ez az egyesülés, mely senkit sem fenyeget, hanem ellenkezőleg minden államnak, mely a békét őszintén akarja, a legáldásosabb szolgálókat teljesíti, ma is feunáll.

De még további haladásról is szólnunk kell, melyért az európai diplomacia főleg királyunknak s az ő apostoli békepolitikájának tartozik hálával. Tegnap nemcsak azok a nagyhatalmak kelnek sikra a béke fentartása mellett, melyek szerződéssel kötelezték magukat erre. Más nagyhatalmak is, mint különösen Oroszország, a mely a legőszintébben békeszerető Sándor cár alatt királyunk konzervatív nemzetközi politikájához csatlakozott, szintén a legörvendetesebb egyetértésben vannak Európa összes népeinek hatalmas akaratával, hogy megőrzik, megvédik és a közeli kiismeretben megerősítik a béke megbecsülhetetlen áldásait. Ezért az áldásos haladásért ő felségét és Kálnoky Gusztáv gróf külügyminisztert feltétlen és őszinte elismerés illeti meg.

Ezt az elismerést, az osztrák és magyar monarchia tekintélyének előnyére nemcsak mi magyarok, hanem Európa leghatalmasab uralkodói és államférfiai is ki fogják fejezni. Ily

értelemben örvendetes hírképen kell értelmezni hogy ő felsége a delegációkhoz intézett beszédében kijelenti, hogy a köztünk és a többi nagyhatalmak közt fennálló igen barátságos viszony feljogosítja a népeinek jótevőjeképen szeretett királyunkat ama reményre, hogy soha nem nyugvó atyai gondoskodását és tevékenységét jövőre is népei boldogításának szentelheti. Épp így, különösen a magyar nemzetre, a mely békében akar az ezeréves magyar állam előrehaladó kulturális kiépítésén dolgozni, a legbecsesebb fontossággal bír ő felsége következő kijelentése, a mely a legnemesebb egyszerűségben ekként nyugtatja meg a béke minden barátját: „Élénk megelégedésemre szolgál, hogy a béke fentartása és erősödése iránt a közönségi bizottságoknak legutóbbi együttléte alkalmával kifejezett meggyőződésemmel a mai mindinkább nyugodt európai helyzetben érvényesült...”

A magyar állam tekintélyére a külföldön előkelő diplomaták nyilatkozata szerint, különösen előnyös, hogy már hosszú évek óta nemcsak a magyar kormány, hanem a magyar parlament is pártkülönbség nélkül fáradhatlan energiával támogat minden békétörekvést. Az irányadó külföldi államférfiak közül tehát ma már senki sem kétli, hogy a magyar nemzet a békepolitika legőszintébb hívei közé tartozik, és hogy a magyar állam jólétének politikai tartalmának befolyásának haladása csak előnyös minden európai érdekre.

Gróf Dégenfeld főispán H.-Szoboszlón.

— Szept. 17.

Városunk életében felejthetetlen és érdekes nap volt a tegnapi nap, a mikor a megye előkelőségei, élükön a népszerű és közszeretetten álló főispánnal, gróf Dégenfeld Józseffel, köztünk időztek. E napon mutatta meg ugyanis

színes üvegképek átsugározva a szereret villamos fényétől

Valahányszor a nyírfáról károgva felrebbenő varjus-reg bejelenti az öreg reszkető fejű postást, ki egy törött ma omkora telepedve, előkotorászik börtárságjából egy nagy sárga borítékot, olyan két hosszú lépéssel termek az ajtónál, mint a legtökéletesebb spondeos. Tudom, hogy abból a sárga borítékból megint kibontakozik a jövőm egy fényes darabkaja.

Van ott meleg napsugártól beragyogott örökbecsű gyöngyökben hulló zuhatag — édes anyám csökjáiból, felette hóf-hér galamb repül az ég felé — az ő ádó imádsága.

Aztán sötét erdő következik, hol hálátlan dolog az irtás, hiábavaló a virágültetés, — mint az én törekvésem: hazaszeretetet ültetni az oláh gyermekek szivébe.

De az egybefonódott sűrű galyak alatt a mérges gombákat termelő nyirkos félhomályban bársonyos moha is terít süppedő szőnyegét s lágy pihenőt kínál — akár csak a teljesített kötelesség tiszta öntudata. Az erdő eltűnik. A levegőből ezüst babékoszoru ereszkedik alá, minden levele ünnepéyesen rezeg, és széles szalagjára arany betűkkel van nyomtatva: Ime vedd! Ez a koszoru a magányban dicsőség nélkül küzködők jutalma.

Pillanat alatt megváltozik a kép. Hársfa inog a szélben, a hársfa alatt hódfényben uszó sir, a sir mellett ott terdelek én, s diadalmas fájdalommal aggatom első koszorúmat a fekete köre, mely alatt szintén egy dicsőség nélkül elvérzett pihen

Es elmosódnak a sir sötét körvonalai. —

Fecskék repdesnek rózsaszínű felhők között, rózsaszál rezdül meg a rászálló pille alatt. A fecskék fészket készülnék rakni egy fehér házikó eresze alá. A házikó be van futva köröskörül szőlő indákkal, a házikó előtti faragatlan lócán fiatal pár ül. A leány nem szép, s az ifju mégis szerelemről beszél neki s fejük fölött a szőlő indák susognak s egymásba fonódnak eiválaszthatlanul...

Végül oly biztosan következik egy téli tájkép, minthogy a dioramás mindig utoljára mutatja Kossuth arcképét.

Esik a hó szeszélyesen kavargva. Otthonias szobácskában nyájias fényt sugároznak a gyertyák. A gyertyák ifju asszonyka varr-asztalán égnek, ki gombot varr fel egy férfi kabátra, s ha megszurja ujját a tüvel, hirtelen puba szőke szakáll simul kezére, s forró ajkak szárítják fel a kiszivárgó parányi vércseppet.

Nos, nem érdemli meg az én levelekből álló jövőm, hogy selyemszalagokkal összekötözgetve cifra katulyában tartsam? Ugy-e, irigylik tőtem? Ne irigyeljék! Olyan van már agyis.

Tegnap délután az iskolába mentem, s miután a lénia segítségével asztalomnál kikapogattam a kellő rendet, egy kis leányt akartam a számológéphez szólítani boglyas hiveim közül; de nem volt ott.

— Hol van Szekuj Florica?

A kis lányok felálltak s egyszerre egyhangban énekelve feleltek mint valami könnyű beszédértelemgyakorlati kérdésre.

— Szekuj Florica nem jöhetett el, mert Vazili bátyja megölte az édes anyját a miért nem akart pálinkáralót adni.

Dideregtem az irtózatától! Attól a Vazilitól szoktam mindig epret, málnát venni, és most folyvást magam előtt láttam a véres Vazili, kit ott vélttem látni előbb minden sarokban. Ismét hullottak a zuhatag gyöngy-é, zöldelt a moha, fénylett a babékoszoru, röpdöstek a fecskék, suttogott a szerelmes pár, csökolta a szőke férfi felesége kezét, kiterjesztette karjait, hogy keblére vonja...

Meggyújtottam a fagygyertyát s kiraktam paplanomra remegő kezekkel édes anyám leveleit. És nyomtalanul eltűnt a véres Vazili, kit ott vélttem látni előbb minden sarokban. Ismét hullottak a zuhatag gyöngy-é, zöldelt a moha, fénylett a babékoszoru, röpdöstek a fecskék, suttogott a szerelmes pár, csökolta a szőke férfi felesége kezét, kiterjesztette karjait, hogy keblére vonja...

Azt hiszem én is önkénytelenül kiterjesztettem karjaimat, mert a gyertya jöfiele rózsakrumpli tartójából paplanomra esett, a levelek közzé. Rögtön felszáradt a zuhatag, füstölgött a moha, elhamvadt a babékoszoru, a szerelmes pár fehér házikója meggyuladt, s a láng belekapott a szőke férfi szakállába...

Felsikoltottam — késő volt már! Fényes jövőm helyett csak néhány tüzes szegélyű meg-szenesedett papirlap zsugorodott össze a padlón. Könnyes szemekkel fordultam arra.

— Látod, látod kis anyám? Hiába festettél számomra szebbnél szebb képeket! Ott van ni, mi lett a jövőm: néhány fekete folt, könnyű, széjjelporló hamu.

Wachsmann Hermina.

Szoboszló, hogy ily szűkös mezőgazdasági viszonyok között is, mire képes a hamisítatlan magyar érzésű hajdu nép. Másfelől pedig az a tündetesszerű fogadás, a melyben főispánunk részeseült, annak megbizonyodása, hogy a szoboszlói nép józan része merev magatartásával felhagyott és felismerte a fejlődés, és haladás eszközeit s az azokhoz vezető utakat és módokat. Nagy szerencse Szoboszló város közönségére, hogy tetterős, biztoskezü és öntudatosan működő olyan derék polgármestere van, mint Kovács Gyula, aki szereplése ezen első alkalomával belizonyította sokoldalúságát. Másfelől azonban nem hallgathatjuk el a tegnapi napnak politikai fontosságát sem. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy ez idő szerint Szoboszlónak Polonyi Géza a képviselője. Ugy hisszük, hogy ha a Polonyi nevét már egyszerűen kiírjuk, elégséges arra nézve, hogy őt másképpen ne jellemezzük.

A hajdu-szoboszlói függetlenségi és 48-as párt minden követ megmozdított ezelőtt három héttel, hogy Polonyit minél fényesebben fogadja. A készülődés, mint olvasóink arra emlékezni fogunk, dugába dőlt. Most eljött közénk gróf Dégenfeld főispán és minden pressió, minden hivatalos beleavatkozás nélkül volt gyönyörű fogadtatás bandériummal, hosszú kocsisorral, a melyben Hajdumegye több nagybirtokosának négyes fogata is látható volt. A lókiállítás színhelyén pedig a vendégeken kívül Szoboszló csaknem összes értelmiségét és jobb módu gazdálkodóit. Jól esett ezt s ebből kifolyólag constataúnunk, hogy Szoboszló derekasan kitett magáért. Most már rajta a sor, hogy ne csak a jelennek, hanem a jövőnek is alkosson. Van hozzá ereje, tehetsége és józan népe!

— r. — s.

Irodalom — Művészet.

* **A 80 éves Pulszky Ferenc.** Egy igazán nagy ember születésének nyolcvanadik évfordulóját ünneplik Magyarországon sokfelé. A kedélyben, szellemben örökifjú agastyán, nagy idők, nagy dolgokat megért nagy ember Pulszky Ferenc nyolcvan esztendő. Nyolcvan esztendő szép idő. Vegére siet a század, mely még ifju volt, mindön öt szülte sokat és sokféleképen fordult a világ a hosszú évezedek alatt, de ő megtartotta lelke ifju hevét, szelleme örök üdeségét. Ritka embernek adatott meg, hogy ily kort érjen, de még ritkábbnak, hogy e szép idő alatt annyit éljen, a szó igazabb, nemesebb dicsőségesebb értelmében. Munkásságának köre oly tág, foglalja oly gazdag, hogy igazán bajos volna kijelölni, melyik az a tér, melyen többet működött. Hazafi, tudós, publicista, író, politikus — egy universalis zseni, a miőt ritkán termelnek az áldottabb idők. Nagy mult után dicsőséges jelen és hosszú jövőndő osztályrésze annak a kiváló embernek, a kit ma ünnepel egy nagy darab Magyarország, a magunk részéről igazán, szívünk őszinte melegével üdvözöljük őt e napon és kívánjuk, hogy tartsa meg a kegyes ég a kiváló tudóst kedélye és szelleme frissességében, s romlatlan egészségben még nagyon sokáig!

* **Me andalogj!** Ezen a cimen hangulatos szép festményt állított ki Pálffy József fő-reáliskolai tanár, szorgalmas és tehetséges festőnk Kille E. butor- és diszmű kereskedő kirakatában. A kép egy szőkefürtű, kék szemű, meztlábos kis lányt ábrázol, a kit anyja egy

kosár barackkal küldött ki az utca sarkára de a ki a falnak támaszkodva, elandalog s a helyett, hogy a járókelőknek kínálgatná friss gyümölcsét, méla álmódózásnak adja át magát. A jól megfestett, hangulat keltő képnek sok nézője akadt és mi is szívesen felhívjuk reá olvasóink érdeklődő figyelmét.

* **A Petőfi-társaság** vasárnap tartotta meg a szünet után első fölolvasó ülését. Ugyanaz a pajkos napsugár táncol be az akadémia óriási ablakain, ugyanaz a mosolygó, világos ruhás leánysereg szorong a padok között, mint máskor s ma mégis borongó, komor hangulat uralkodott a kedélyek fölött. Az elnöki szék üres volt. Komócsy József elköltözött beléle. Szana Tamás főtitkári székéből bánatos hangon jelentette be hogy a társaság elvesztette jeles elnökét, Komócsy Józsefet. Rövid meleg hangu megemlékezés után a társaság elhatározta, hogy Komócsy emléket jegyzőkönyvébe foglalja, özvegyéhez részvétiratot intéz, ez évi közgyűlésén emlékbeszédet tartanak Komócsy fölött s hogy tagjai sorából bizottságot küld ki, mely megindítja a mozgalmat — egy Komócsinak emeledő díszes siremlék tárgyában. — A fölolvasások sorát Eudródi Sándor nyitotta meg, a ki Fanghné Gyujtó Izabellától olvasott föl egy sikerült elbeszélést. „Ki a győztes?” cimen. É élnék éjjezés és taps után a közönség régi kedvelt költője. Torkos László olvasott föl néhány hangulatos költeményt zajos tetszés mellett. Végül Vértési Arnold a vasta föl „Jenő barátom házassága” c humoros rajzát, mely élénk derűtséget keltett jóízű humorával. A fölolvasó ülést érkezőket követte, mely alatt Vértési Arnold elnökölt.

* **Az Erdélyi emlék teleplezése.** Nagy-Kaposton, ebben a kis ungvármegyei községben vasárnap teleplezték le Erdélyi Jánosnak, az 1869 ben meghalt költő, kritikus, irodalomtörténetíró és bö cselőnek emléktábláját, melyet szőlőházán állított fel a kegye et. Az ünnepen nagyszámu és díszes közönség vett részt, mely kilenc szomszéd vármegyéből sereglett össze, mert ugyanaznap kezdőpött Nagy-Kaposton a tiszáninneni ev. ref. egyházkerület közgyűlése is. A teleplezési ünnepet a sárospataki főiskola énekkara nyitotta meg a „Dalünnepen” éneklésével. Azután Szinyey Gerzson sárospataki tanár olvasta fel emlékezését Erdélyi Jánosra. Az ünnepi ódát Lévy József szavalta. Az óda elhangzása után Kusnyir Gyula főszolgabíró ünnepiesen átadta az emléktáblát a község bírájának, végül a „Nemzeti zászló”-t énekelte el a sárospataki főiskola énekkara. Az emlékedett hangulatban lefolyt szép ünnepet este jótékonycélu hangverseny fejezte be. Az ünnepen Erdélyi családját két fia, az akadémia Balagi Géza, a Kisfaludy-társaságot pedig Lévy József képviselte.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta minden nap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 9—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. szeptember 18-án reggeli 7 órákor. Hőmérséklet 5. C. fok. Légnomás 769.9 millim. Szélirány Északi. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig 0.1 millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 16 fok. Legalacsonyabb hőm. 4 fok.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreceni távirtd-hivatalnál szeptember 18-án: enyhe meleg.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapon ként d. e. 10-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon”-a (Keresk-Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig T a l á l k o z á s ugyanott szerdán és szombaton délután 3 órától 5-ig.

Színház szeptember hó 29.-től minden este 7 órákor.

Zeneestély az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

A tűzoltó-zenekar minden szombaton, vasárnap és ünnepnapon este a „Budapest” sörszarnokban játszik.

Katonazene a Nagyerdőn minden kedden és szombaton d. u. 5 órákor.

Szeptember 23. este 8 $\frac{1}{2}$ órákor a dalárda estélye.

Szeptember 23-án d. e. 10 órától tekeverseny a debreceni lövőtársulat helyiségében.

Szept. 24. d. e. 9 órákor Hajdúvármegye közgyűlése.

November 17-én a Csokonai-kör fölolvasó-ünnepélye, a költő születésnapjának évfordulóján

Október 1—9. Debreceni Dienes napi országos vásárok következő rendben: 1—3-án bőr, gyapju, méz, toll, iparcikkek, gabon nemtek és mindenféle terményvásár, 4—5-én juhvásár, 6—7-én sertés vásár, 7—8-án lóvásár, 8—9-én biróvásár. Nyers termények és iparcikkek a vásár egész tartamaltat árusíthatók.

Husz krajcárért a halálba.

(Helyszíne küldött tudósítónktól.)

Debrecen, szept. 18.

Ujra áldozata van az öngyilkosság ragályának, mely hova tovább mindinkább nagyobb tért hódít, mely napról-napra szedi áldozatait. Fiatal, alig tizenhatéves ifju fekszik a halállal vívódva a kórházi ágyon, igen csekély ok miatt dobva el magától az életet, azt az életet, mely oly korán tesz ifjut életunt aggá, aggot ifju gondatlan szeles gyermekké.

Előzmények.

Hajó utcán az 1159-ik számú háznál a Sós János és társai című szürszabó cégnél volt alkalmazva mint tanonc a műhelyben Oláh János helybeli születésű 15—16 év körüli segéd, ki az egyik társnak Sós Jánosnak volt unokafivére. Szorgalmas, dolgos embernek ösmerték a cég főnökei, unokabátyján kívül Boda Ferenc és Vékony Mihály, kik ugy bántak vele mint rokonnal s apróbb hibáit, kihágásait rendszeren elnézték s megdorgáson kívül másként nem igen büntették.

Oláh János, kinek nagyanyja a mult szombaton volt egy hete, hogy elhalt, az utóbbi időben nagyon megváltozott, — dolgait elhanyagolta, buskomoróság vett rajta erőt s nem egyszer nyilatkozott, hogy nem érzi jól magát, valami bántja, de nem tudta okát mondani, hogy miért unta meg az életét. Főnökei, kik az előtt teljesen megbiztak benne, az utóbbi időben kételkedtek megbizhatóságában s nagyon is gyanakodtak, hogy az ifju rossz társaságba tévedt s hogy rossz utban jár.

Többször, ha valahová küldték, hosszabb ideig elmaradt, mint kellett volna s nem ritkán zavarba jött, ha elmaradásának okát kérdezték. Egyszer-másszor meg is dorgálták az utóbbi időben tanusított hanyagságáért, de a szép szó nem fogott rajta. Valószínűleg beleizelt az életbe, s annak élveit miatt nem érezte jól magát a munka asztal mellett.

Hanem azért rendszeren elvégezte dolgát. Most szombaton délután valószínűleg pénzre lévén szüksége a közelgő vasárnapi munkaszünetes délutánra, mikor gazdája tengeriért küldte a boltba, kevesebb kukoricát hozott, mint kellett volna s 20 krt „megspórolt” magának. Gazdája, bár értesült a 20 krt elikkasztásáról s bár tudott róla a háznép is, nem szóltak a fiúnak semmit s ugy mutatták, mintha nem tudnának a csalásról.

Hanem a gyermek ifju ki már máskor sem átalotta ehhez hasonló módon megcsalni főnökeit, — ettől az időtől fogva még buskomorabb lett, szavát alig lehetett venni. Valószínűleg bántotta a lelkismeret. Belátta azt hogy a hozzá olyan jó indulattal viseltető főnököket ilyen furfangos módon akarja megcsalni s az ez ideig összegyűjtött adatokból az tűnik ki, hogy ekkor érlelődött meg agyában az a gondolat, hogy megválk az élettől.

Az öngyilkosság.

Ma reggel piacra küldték Oláh Jánost a műhely vezetői. Heti vásár lévén, árukat csomagoltatták és szállították vele a vásárra. A fiatal tanonc elvégezvén dolgát, haza jött

Kis ideig ott végezte dolgát a műhely körüli, majd betért a műhelyvel szomszédos szobába. Ugy kilenc órakor a háziak részint távol lévén, részint a konyhában végezvén dolgukat, az ifju egyedül maradt a szobában.

Pár perc múlva lövés zajára futottak össze a háziak és a közeli szomszédok.

Az ajtón, mely csak be volt téve, — bebeszalván, ott látták az ifjut az ágyban fekvé, közel hozzá a gazda pisztolyával. Egy ingre vetkezve feküdt az ágyon, mellén hatalmas nyitott sebbel, melyből fölfele patakzott a vér, bomocskolva az ágy vánkosit, végig csorogva a mozdulatlan tetemen.

A háziak közül valaki rögtön orvosért futott, hamarosan előhíván Horváth Károly kórházi biztost, ki rögtön gyógykezelés alá vevén az ifjut, elállítá a seb vérzését. Az ifju rövid időn magához is tért s teljesen józan gondolkodással felelt egy az orvos, mint a helyszínére siető rendőri közeg kérdéseire.

Lapunk tudósítója is kérdéseket intézett az öngyilkoshoz:

— Mi okból követte el tettét, — kérde:

— Azt nem mondom meg, — tiltakozott a sebesült.

— De mégis mi indította e végzetes lépésre, — puhatolta tovább.

— Meguntam az életet — sugta alig hallhatóan az öngyilkos ifju.

Többen intéztek még hozzá kérdést, de a legtöbbre nem felelt. Az orvos látván, hogy a beszéd terhére esik a betegnek, megtiltotta a további kérdezősködést s a rendőrség közbejöttével hordágyon kiszállította a kózkórház sebészeti osztályába.

A lövés — melyet az orvosi vélemény életveszélyesnek konstatált, egy 12 m. m. töltésű forgópisztolyból eredt. A forgó pisztoly a gazdáé volt, melyet annak távolléte alatt orozott el a belső szobából. Mint vidéki vásárookra is járó mesterember házában okvetlen szükség volt a fegyver-tartásra, de mindezáltal ez alkalommal történeken nélkül volt elhelyezve a revolver a szekrényben. Mint később kiderült az öngyilkos ifju 7 krért vett két töltést egyik helybeli vaskereskedésben, hogy tettét véghez vihessen. Kérdezősködések közben maga vallotta be ezt a szerencsétlen ifju, valamint azt is, hogy a forgópisztolyt egy, a konyhában levő hárságy alá rejtette el.

Egy üres levél.

Az öngyilkos, Sós János főnöke kérdésére, ki az öngyilkosságnak okát kérdezte tőle, azt válaszolta, hogy mindent elmond egyik hátrahagyott levelében. A rendőrség a szerencsétlen fiu levelét meg is találta egyik kabátjában s lepecsételve a kapitányhoz juttatta. K. Tóth Kálmán ker. kapitány azután fel is bontotta hivatalosan a levelet, de a leragasztott, címzetlen borítékban csupán tiszta levélpapirt talált, egyetlen sor nélkül. Így tehát a valóságos ok még ez ideig nincs kiderítve, hanem minden valószínűség szerint a 20 kr. elszakasztása miatt, lelkiismerete kergette a halálba.

Ez ügyben a vizsgálat folyik. Az öngyilkos életéhez kevés remény fűznek az orvosok.

— **Kettős jubileum.** A magyar királyi államvasutak debreceni üzemvezetőségének egyik főtisztviselője Sziegmet Károly felügyelő, ez évben töltötte be vasuti szolgálatának 25-ik esztendejét s ugyancsak ez év október havában ünnepli meg házasságának 25-ik évfordulóját. Hivatali társai a jubiléum tiszteletére ez alkalomból nagyobb szabású ünnepélyt rendeznek, mely a jövő hónap első felében lesz megtartva. Sziegmet Károly szorgalma, buzgó tevékenysége, hivataloskodásának első évétől kezdve a legjobb elismerést érdemelte ki, ugy előjárói, mint kollegáitól, alárendeltjei pedig szeretetreméltó modoráért szeretettel környezik. Az ünnepély programjáról, illetve lefolyásáról annak idején részletes tudósítást közlünk.

— **A debreceni Kossuth szobor bizottság** elnöke Komlóssy Arthur a polgármesteri hiva-

tal után Budapest fő és székváros képzőművészeti bizottságától ma megkapta a budapesti Petőfi szobor leírását és történetét, melyek a debreceni Kossuth szobor felállításánál követendő eljárást illetőleg hasznos utmutatásokat tartalmaznak.

— **Orgona próba.** A Kossuth u. új templom orgonájának beállítási munkálatai tegnap értek véget. A teljesen berendezett orgonát tegnap vette át az egyház. Az átvételnél próba játékot tartottak rajta Varga József növendékei zenetanár, Kossuth u. kántor és Bekes Antal böszörményi kántor. Jelen voltak mint szakértők ezenkívül Széll István kántor, Sz. Nagy Károly, Mácsai Sándor, továbbá jelen voltak dr. Ujfalussy József, Márton Imre, Dicsőffy József, Kiss Albert, Somogyi Pál, Csanak József, Kovács József, Némethy Lajos. A Kossuth utcai templomot, bár még ez ideig nincs meghatározva, valószínűleg a jövő vasárnap nyitják meg újra orgona felavatási isteni tisztelettel.

— **A Hortobágy öntözése** érdekében vasárnap d. e. 8 órakor a városháza nagytermében tartandó értekezletre, melyet a gazdasági egyesület választmánya tart, meghivattak: Boll Mihály műszaki tanácsos, az orsz. kulturmérnöki hivatal főnöke, Józsa László műszaki tanácsos a földmivelésügyi minisztériumtól, az alsó-szabolcsi-tiszai-árménstítő társulat igazgatósága és a debreceni VI. kerületi kulturmérnökség.

— **A „Debreceni Ellenőr” szerkesztőségében** ma több rendbeli személyi változás történt. Simonyi József, lapunknak hosszabb időn szorgalmas és tehetséges ifju munkatársa, laptársunk a „Debrecen” szerkesztőségébe lépett át, az ő helyét pedig, Szatmáry Zoltán, eddig a „Debrecen” segédszerkesztője s szép tollu ifju író foglalta el lapunknál. Ugyancsak belmunkatársaink sorába lépett Bakos Béla ur, kiknek számát ezáltal az eleven idény annál elevenebb visszatérőztetésé végett szaporítottuk. A többi belmunkatárs lapunk kötelekében marad ezenül is.

— **A vármegyéről.** Hajdúvármegye igazoló választmánya ma délelőtt a megyeház nagy tanácstermében gróf Degeföld József főispán elnöklés alatt ülést tartott, melynek tárgyat a megyei virilisták névjegyzékének megállapítása képezte. Az eredményt lapunk holnapi számában közöljük.

— **Hiányok a közbiztonságnál.** A közbiztonsági tényleg szombaton adatott át a közhasználatnak. A gyakorlat már is több sürgős, pótlásra váró hiányra mutatott rá. Vecsey Imre tanácsnok sietett is jelentést tenni a tanácsnak, hogy mielőbb rendelkezze a sertésakolban a kutericák szaporítását, melyek már most is elégteleneknek bizonyultak. Debrecenben ugyanis 50—60 üzletszerűen foglalkozó hentes van, a kiknek egy harmadrésze különösen télen naponta átlag 20—30, két harmadrésze pedig átlag 10 sertést vág. A sertésakolban pedig csak 16 kuterica van 10—10 sertésre. Ez pedig — kétségtelen — kevés. Másik javaslata Vecsey Imrének egy burkolt ut építésére vonatkozik, mely a perzselő hely és sertésvágó között állítandó elő.

— **Tűz a cigány soron.** A csicsogón tal fekvő cigány soron tegnap este újra tűz volt. Rendőri körökben azt rebesgetik, hogy valószínűleg gyújtogatások miatt támadnak a gyakori tüzesetek azon a részen. Tegnap este 9 órakor támadt a tűz Jermiás József cigány 2989. sz. házában. Hátul a keresztépület tetőzete gyulladt ki s rövid időn elhamvadt az egész nád tetőzet. A tűzoltóság Szikszay Gyula főparancsnok vezetése alatt kelő időben megjelent a színhelyén s rövid időn (10 órára) lokalizálta a tüzet. Megjegyzendő, hogy a kistemplom toronyőre későn vette észre a tüzet, s a tűzoltóság egy magán embertől értesült a veszélyről. A tűz alkalmával kiűntette magát különösen a főkapitány kézbesítő rendőre Pap Sándor, ki halál megvetéssel ment be az égő házba, hogy megmentse a jajveszékelt gazda pár félre akott forintját. Ha csak egy percig kéik a kijövetellel rá zuhan az egész tetőzet, mely már bentléte alkalmával lezuhant s egy égő gerenda mellette vágódott földhöz. Így nem lett a bajból nagy idai veszedelem.

— **Hátien asszony története.** Várady Bálinttól megszökött a felesége, ide hagyta kintlenül. Várady Bálint nem is nagyon sajnálta, nem is kövöztette, hanem közös háztartásra lépett Tur Mária hajadonnal. Most azután tudomására jutott a dolog a rendőrségnek s vissza rendelte az asszonyt az urához. — Mikor erről értesítették, nagyon savanyu arcot vágott Várady Bálint, meg is vakarta a füle tövét s nem tudja mit csináljon Mariskájával, a ki nagyon meg volt elégedve balkézről való házasságával s most 200 frt kártérítést követel. A szegény ember mikor a dologról értesült, hogy a felesége vissza ohajt jönni hozzá, ki akar vele békülni, a budapesti mentő egyesület jelszavával ajkán bukott vissza a karosszékre — Mindnyájukat érhet baleset.

— **A liberális H-Dorog.** A vallás-egyenlőség s a recepcióról szóló törvényeket H-Dorog már gyakorlatban kezdi alkalmazásba venni. A vasárnap tartott közgyűlésen a képviselő társaság alá vette az izraelita hitközség ama kérelmét, hogy felállítandó népiskolájukat némi évi segélyben részesítsék. A szabadelyűen gondolkozó képviselő testület Nagy Miklós ügyvéd s Kovács főbíró ajánlata és indítványára, egyetlen egy, részben ellenző bizottsági tag ellenében határozatba fektette: hogy tekintettel a Mózesisták kevés száma s hitközségük szegény állapotára, mely jelenben népiskolájukat, modern igények szerint felszerelni nem engedik, addig, míg népiskolájuk alapja a törvény kívánta fenntartást meg nem bírja, évenként megújítandó kérelmükre 300 koronát irányoz elő költségvetésében az izr. iskola segélyezése címén.

— **A főiskolai ifjuság köréből.** Az ev. ref. főiskolában holnap délután ejtik meg az ifjusági könyvtárnok választás, melyben az összes főiskolai tanszakok növendékei részt vesznek. Joghallgatók, teológusok, a VII. és VIII. gimnasisták, tanítóképzészek szavaznak a könyvtárnok jelöltre, a kik közül aztán a megválasztott az 1894/95. isk. évben gondozni tartozik az ő kaszinójukat és könyvtárukat. Mindössze két jelölt van, Kiss József 4. é. joghallgató és Szabó József 3. é. joghallgató. A harmadik jelölt Hajdu Lajos visszalépett. A szavazás holnap délután 2 órakor kezdődik.

— **Pályázat megyei hivatalokra.** Kovács Gyula h.-szoboszlói polgármesterré történt meg választása által megüresedett hajdumegyeyi II. aljegyzői állásra tegnap járt le a pályázati határidő. Bepattott két pályázat; egyik a Nemes Zoltáné, a ki a balmazújvárosi járásban szolgabíró, másik a Papp Lajos megyei árvászeki ülnöké. Ezek helyére pedig Pákozdy Sándor III. aljegyző pályázott. A választás f. hó 24-én tartandó megyei közgyűlésen történik meg.

— **Gyümölcs vizsgálat.** Végül Gyula kerületi kapitány vezetése alatt ma gyümölcs vizsgálatot tartott a rendőrség a gyümölcs piacon, mely alkalommal sok, az egészségre ártalmas gyümölcsöt kobzott el; különösen nagy mennyiségű őszibarack koboztatott el.

— **Póru jár házaspár.** Furcsa helyzetbe jutott ma egy Dukláról (Galicia határa) ide érkezett házaspár. Bockó Sámuel főkapitány ugyanis Mezőlabonról távirati értesítést kapott, hogy a házaspár — mint kolera fertőzött helyről jövekkél — a fenálló szabályok értelmében bányon el. A főkapitány elrendelte, hogy a házaspár 5 napig orvosi megfigyelés alá vették.

— **Fegyver küldemények szállítása.** A belügyminiszter a közönség tájékoztatása végett tudatja a városi hatósággal, hogy a belföldre és Ausztriába szóló fegyver küldeményeknél szállítási engedély nem szükséges.

— **A kolera ellen terjedelmes és erélyes** hangu körrendelet érkezett a belügyminisztertől ma a városi tanácshoz. E rendelet felsorolja a köz- és magánhelyek tisztántartása és tisztántartatásánál követendő eljárást, a kolera elleni óvintézkedéseket, a koleras betegekkel és halottakkal való bánásmódot. — E rendelet szigorú végrehajtásáért első sorban a polgármesterek, alispánok és t. főorvosok tartoznak felelősséggel.

— Erdőőri szakvizsga. Erdőőri szakvizsgák lesznek a megyeházán a hó 22-én.

Dalestély. A debreceni dalegylet a hó 20-án, csütörtökön a „korona” vendéglő nagytermében Mácsay Sándor karnagy vezetésével és Rác Károly zenekara közreműködésével már jelentetik — zártkörű dal- és zeneestélyt tart. Műsor: „Vásárhelyi sötétérén” Cigler „Bárd” Silcher. „Miről apám nagy busan” Lányi. „Dal a magyar” Zimay. „Kossuth dal.” Gaál. Belépti-díj személyenként 1 frt. — Család-jegy 3 személyre 2 frt. Kezdetek este 8 és fél órkor. Egyleti alapító és pártoló tagok szabadjegyeinek felmutatása mellett a pénztárnál belépti-jegyet nyerne. — Belépti-jegy nélkül a terembe senki sem bocsáttatik. — A szabadjegy 3 személyre érvényes, a család többi tagja a belépti-díj felét, vagyis személyenként 50 krt fizet. Alapító vagy pártoló tagsági aláírást a pénztárnál a dalestélyen elfogad. Az elnökség. A meghívók kívánatra előmutatandók.

— **Keresztelő és esküvő.** Fürst Róza zsidóvallású szinész, ki Tiszay Dező debreceni szintársulatához van szerződötve, mint tudósítónk írja, a hó 9-én áttért a református hitre s még az nap délután a református templomban örök hűséget esküdött Bunde Ödön szinházi titkárnak.

— **Próbabál.** Bzdyk János táncitanító a hó 22-én próbabált rendez a Késes utca 3435. számú háznál. Kezdetek 7 órkor. Belépti-díj tetszés szerint. Felhívás a Kossuth-szobor javára köszönettel vétetek s hirlapilag nyugtáztatnak.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr” s. tudósítójától.)

Budapest, szeptember 18.

A királyi válaszok.

Érk. d. u. 3 óra 40 perckor.

A tegnapi balasagyarmati fogadásnál Vaszary hercegprimás üdvözlő beszédet tartván a királyhoz, szölt az egyházpolitikai harcról, s oda nyilatkozott a hogy egy ház egy ik jogát védtek, s ha joguknak elveszthetése nagy aggodalommal tölti is el sziveiket, meg nem ingathatja alátvalói hűségüket és hódolatukat a koronás király iránt. A király megköszönve az üdvözlő beszédet, válaszol arra. „Még vagyok győződve” „ugymond,” hogy **szentegyházunk papsága hagyományos polgári erényeit a trón iránti tántoríthatlan hűséget és hazaszeretetet ezentul is gondosan megőrzendi.** A többi küldötségeknek adott válaszok politikai jelentőség nélküliek. Nagy örömet keltett Ó felségének azon nyilatkozata, — melyet a zsidó hitközség küldötségének adott, a felekezeti küldötségek között fogadván őket: „Népem irányában valláskülömbőség nem képez válaszfalat, szivemben királyi kegyelemre, oltalomra tehát önök is mindenkor számíthatnak.

Kolera zavargás Lembergben

Érk. d. u. 3 óra 55 perckor.

Lembergben nagy kolera zavargás van. A feldühölt nép megtámadta az előljárásigot s több hivatalos helyiséget felgyújtott.

Albrecht főherceg nyugalomba vonulása.

Érk. d. u. 3 ó. 55 p.

Hir szerint Albrecht főherceg legközelebb visszavonul.

A koreai háború.

— Érk. d. u. 3 ó. 55 p. kor —

Koreában a japánok körülkerítettek egy huszezer főnyi katonaságból álló kínai sereget. Ezek közül tizenhatezret megöltek. Negyedfél ezret elfogtak. Mintegy ötszázan megmenekültek. A japánok az egész harc alatt 30 halottat veszítettek.

Törvényszéki csarnok.

A új csőd eljárás és új sommás eljárás.

(Vita az ügyvédi kamarában.)

Debrecen, szeptember 18.

A debreceni ügyvédi kamara állandó bizottsága f. hó 16-án d. e. 11 órkor Komlóssy Arthur elnökle alatt látogatott gyűlést tartott, melynek napirendén két igen fontos tárgy volt kikötve; úgy mint

1.) Szilágyi Imre ügyvéd munkálata a csőd eljárás módosításáról készített törvényjavaslatról.

2.) A sommás eljárás és fizetési meghagyásról szóló 1893 ik XVIII. és XIX-ik t. cikkek életbeléptetése folytán szükséges intézkedések.

Dr. Szilágyi Imre a csődtörvényt magában foglaló 1881. évi XVII. t.-c. módosítása tárgyában készített törvényjavaslat felől, melyek végett a m. kir. igazságügyminiszter az ügyvédi kamarához beküldött, rövid de velős eritkai véleményét készítette, melyet ott az ülésbe felolvastván, javasolja, hogy a kamara a javaslatot általánosságban a maga részéről helyeselje, egyes nem eléggé világos és határozott intézkedéseire vonatkozó észrevételeit pedig felterjesztésben tegye meg.

Miután azonban a m. kir. igazságügyminiszter a kérdéses törvényjavaslatot csak egy példányban küldötte meg a kamarának, úgy hogy az előadón kívül a jelenlevő tagok közül magát a törvényjavaslatot s annak terjedelmes indoklását senki át nem tanulmányozhatta, az állandó bizottság tagjai az oly fontos törvényjavaslatához érdemben nem is szólhattak, hanem az elnöklő Komlóssy Arthur indítványa folytán kimondotta a gyűlés, hogy kerestessék meg a nagyméltóságú kir. igazságügyminiszter a törvényjavaslatnak még tíz példányban való elküldése iránt, a leérkezett példányok az egyes tagok között körözttetvén, mód adassék minden egyes tagnak a törvényjavaslatot behatólag megismerni, csak ennek megtörténte után fogja aztán az állandó bizottság úgy magát a törvényjavaslatot, mint a Szilágyi Imre által irt véleményét beható kritika tárgyává tenni.

A f. évi november 1-én étetbe léptetni szándékolt 1893. XVIII. és XIX. t.-cikkek tárgyában az ügyvédi kamara állandó bizottsága beható tanácskozás után, melyben Márton Imre, Márton Kálmán, Dr. Freund Jenő, Dr. Bakonyi Samu, Dr. Kemény Mór, Takács Ferenc, Nagy Sándor és Dr. Kardos Sámuel élénk részt vettek, — kimondotta, hogy a sommás eljárásról szóló törvénynek a gyakorlati életben való megismerése és alkalmazása céljából a kamara kebelében alakítandó alsó és felsőbb bíróság előtt, több külön önálló pert próbaképen le fog tárgyalni s a felebbezési és felülvizsgálati eljárásban is bemutatni.

Az ehhez szükséges munkálatok előkészí-

tése céljaiból a gyűlés ott nyomban egy Takács Ferenc, Nagy Sándor és Dr. Kardos Sámuelből álló három tagu bizottságot küldött ki, mely bizottságnak feladata leszen egy részről a vitai jogkérdéseknek felállítása, másrészt pedig az egyes tagoknak az iránt való fölkérése, hogy a próba képen letárgyalandó ügyekben bírói, felperes, alperes és beavatkozásra jogosult személyek képviselőit az egyes tagokat felkérjék, rábírák.

Ki lett mondva ezen gyűlésben egyuttal az is, hogy később ilyen próba tárgyalást és eljárást felebbezés és felülvizsgálati tokban magának a kir. járásbíró és kir. törvényszék segédkezése és elnöklése mellett szintén fog tartani az ügyvédi kar. — Mi az eszmét nem csak helyesnek és üdvösnek, de úgy az ügyvédi, mint a bírói karra nézve hasznosnak tartjuk.

Tanügy.

8-ó vagy 9 ?

Thót László tanár urnak a lap tegnapi számában megjelent fejtegetéseire vonatkozva én is a reggel 8 órkor kezdődő iskolázásnak vagyok barátja, de nem azon indokból, hogy a tanárnak maradjon a nap derekán elég ideje mellék kereset után nézni; de sőt én az időt úgy osztanám be az elemi iskolákban, hogy növendék minden tanulni valóját és teendőjét az iskolában végezze el s egész daltánja szabad legyen, tehát én a 8-tól 2-ig való rendszert szeretném mint a felső vidéken van.

De ha azt mondják: 8 óra! akkor legyen csakugyan 8 óra, és ne $\frac{1}{2}$ 7 óra, mert nekünk távolabb lakóknak a szegény gyermekeket 6 órkor kell felköltetni, hogy $\frac{1}{4}$ 7 órkor elindítható legyen, hogy $\frac{1}{4}$ 8 órkor sorba állhasson és templomba mehessen; ezt elfelejtette Thót László ur.

Ily rendszerrel a szegény ruha nélkül, fázó gyermekeket nem az aszfalton hűtetjük meg, hanem a templomban.

Legyen 8 óra, de ne legyen kötelező a köznapi, főleg a mindennapi templomozás, ha pedig ez nem lenne mellőzhető (???) úgy az iskolai órákból 8-tól 9-ig legyen a hét bizonyos napjain vallás óra s ez használtassék fel templomozásra, — hogy az iskola a templommal együtt 8 órkor kezdődjék és ne előbb — s akkor a polgármesteri ukázra sem lesz szükség, Egy másik szüle.

* Pótérettségi vizsgák. A helybeli kereskedelmi akadémián tegnap végződtek be a pótérettségi vizsgálatok. Az összes szóbeli tegnap folyt le. Az eredmény jó. A jelentező 20 közül 15 felelt meg. Csak egyet utasítottak vissza a jövő évre 2 tárgyból javítani. Este a „Kossuth”-vendéglőben bankettet rendeztek, hol cigány, bor és toasztok között mulatott a késő órákig a fiatalság.

Kötelesség.

(Elmélkedés.)

Hányszor megátkozott, de hányszor, hányszor megaidott fogalom, te hatni tudsz a társadalom bármely rétegére Egyik félelemből bajt neked fejet, a másik kedvét leli benned, sokat fenntartasz, kiveszed kezükből a felragadott feyvert, a melyivel rendelkezéltél volna az életük telett. Ha te se maradtál volna meg számukra!

Csak a képzetlen, műveletlen lélekre nézve rabiga e szó, de minél fejlettebb valakinek a jelleme, annál edesebb annak szolgálatába állani. A hit és kötelesség megmarad a legboldogtalanabbnak is a legvégső utjáig, a srig, a kinél meg van és megmarad az élt, bár mily szük körre nézve, de élt.

Lumpol a jogász, inti is érte az örege va lahonnán olyan Piripócs nevű falucskából.

Válaszol: „Édes apám, magam és barátaim iránt való kötelességből történik.”

Még élte virágában van a bájos mama viszi serdülő leányát minden bálba, olyan tő

kéletes effektálással sipog barátai előtt, mily jó volna otthon csendesen lenni, de hát a kötelesség. Jön a fess huszárhadnagy, egy keringő tourra kéri repül tova vigan. Nos, egy udvarias mamának ez kötelessége.

Abszi és Gizuska a nagyságos mama grisettejénél légyottnak.

Vagy elárulja ezt a rossz leány, vagy nem így is, ugy is kötelességet telje it.

Valóban olyan jó izűt lehet a fogalom hol és miként való alkalmazásán nevetni, mintha Molière valamelyik vígjátékát akkor olvasnók mikor ugynevezett nevetelnékünk van. Kettős batás! Nem tudom találó hasonlat lesz e, de szerintem az ilyen könnyűszerű magunkat sem meggyőző hánytorgatása a kötelességnek, azt a batást teszi, mint amikor valaki szünetlenül ezt hajtogatja: Ugy szenvedek, olyan nagy bánatom van, ugy fáj a szívem és mellé vágja befelé fejszámra a vöröshagymát s paprikaszalonnát.

Ha most itt valahol a közlemben egy műkedvelő peleskei nótárius lenne, felkiáltana: Kötelessége! Az étkezés tartja fenn a test erejét.

Alig hiszem, hogy lehessen mindent eny nyire magába záró fogalom, mint ez.

Élni kötelesség s ime a merész ellentét mindjárt reá van eset, mikor meghalni is kötelesség. Mecengedem, hogy ez inkább drámai, tragikai kötelesség, legtermékenyebb havája tehát a színpad.

Kötelessége-e a méhnek megszurni valakit? Fáj annak ő meg belehal. Kötelessége volt-e — Puskin kedves verses regényében — Olga-nak hájos levélben valamást írni Anyé- gínhez, hogy ez kinevesse? Sokszor azt hisz- szük, annak teszünk eleget, pedig valami más érzés, vagy vézet ragad magával, minden kis eszünk tiltakozik véghez viendő tettünk ellen, hiába, rohanunk mint a görgeteg vészes sebes séggel, feltarthatlanul.

De eltértem célomtól, tárgyamtól, esetelni óhajtanám a gyönyört és szenvedést okozó kötelességeket.

A felfogástól függ, ki mit tart kötelessé- gének, de függ a társadalmi állástól is. Ki ne ismerné ezen állítás bizonyításául Sudermann világhírű színművét: A becsület-et? A szerint, ki hogy fogja fel a becsület lényegét, fogja fel a reá háruló kötelességeket is. De sem oly magas állásu, sem oly szerény körülmények kö- zött tengődök körében nincs egy se, ki ne tudná, vagy talán csak ő ztönből ne érezné, hogy Isten, önmaga és embertársai iránt köte- lezettségei vannak.

Mily édes, boldogító érzés családod szem- lélni hol mindenki átértve hivatását, kötelessé- geit hiven teljesíti.

A nő — az aprólékos, házi bajait feledve — mosolyogva önzetlenül igyekszik felderíteni a társadalom terén küzködő talán félreismeret meg nem értett férje komor arcát Isten és erkölcsi törvények által előirt kötelesség ez. Nem kü- lönbölné ha a férj lemond mulató társaságáról, mert gyermekei jövő anyagi helyzetét, családja jel- n gondtalan megélhetését biztosítani kell. Az anyagi gond lenyűgöz, fut onnan a megelő- gedés, hol pénzzavarok vannak.

Az élet sok esetben bizonyítja a gyermeki kötelesség hív teljesítését, mikor a leány vagy fiu szüleinek csak sejdített kívánságára kész mindent szó nélkül teljesíteni, vagy náratlan-e azok száma, kik talán gonosztevő atyjukat el- kisérik a sötét, nyirkos falak közé, fájó, kínzó szenvedélyességgel csókolják annak talán vértől hemocskolt kezét. És még ez a kötelesség tel- jesítés is nyujthat gyönyört!

A pozány népek örömmel áldoznak isteneik- nek, mi kereszténynek olyan felemelő érzések között hallgatjuk az orgona hangokat s lerázva a föld porát, a templom falait az égig meg- nyujtva képzeljük és ilyeakor Istennel vagyunk vele társalgunk, őt magasztaljuk és így telje- sítve iránta való kötelességünket, lelkiünk kö- nyörülettel telik el szűkölködő embertársaink iránt és talán sehol és soha nem nyujthatunk a szegény nyomorultnak nagyobb érdeklődéssel, több önzetlenséggel egy-egy fillért, mint a tem- plom utivarában teszük.

Lássuk, mikor fáj a kötelesség?

Vadon rengetegben, sziklás, erdős hegyek között van a nagy gőzfürész-telep. Templom, iskola a lakosok részére: Beteg, nagyon beteg a lelkész egyetlen leánya, alig 18 évvel kell ezt a balszamos levegőt őt körülvevő önfeláldozó szeretetet itt hagyni.

Ma jobban érzi magát, mosolyog — a bucsuzó ősi nap lenyugvását kísérv — két szeme. Pár óra és iszonyu láztól gyötörve haldoklik. A hasonló felekezeti hitközség ott ötven kilométer távolban van.

Szegény apa, kétségbeesítő kötelességgel feladja neki az utolsó vacsorát.

A legegyszerűbb embernek életében fordulhat elő akárhány eset, mikor kínos érzetek között teljesítheti valamely kötelességet, de megteszi mégis, mert a bánatnak van egy ovisága, az idő, vagy talán a megszokás, de a kínzó öntudatot nem veheti el tőlünk soha semmi pedig fajlett kedélyű ember min- den mulasztása után önvádat érez magában.

Székely Melinda.

Meghaltak.

— Szept. 9-től szept. 15-ig. —

I. Csapó Péter fia i kerület: Pap Piroska, 1 é., r. k. görccsök. Szőke József, 2 hetes vel. szül. gyeng. Fuchs Mária, 13 nap. ref., vel. szül. gyeng. Elefánt Olga, 6 hón., r. k., bélhurut. Molnár Julianna, 16 év. ref., hasi hagyma. Balogh Sára, 42 éves, ref., veselő. Liptai Gábor, 30 éves, ref., hashártyalob. Nagy Károly, 6 hetes, ref., görccsök.

III. Kossuthvárga utcán: Kromák Erzsébet 1 hón., r. k., veseszl. gyeng. Nagy József ker. leánya 1 hón. ref., veseszl. gyeng. Nagy István 2 hón., ref., veseszl. gyeng. Bátonyi Róza 7 hón., ref., bélhurut. Szűcs János ker. leánya, ref., halvaszületett. Schreier Ferenc 57 éves r. kath., áképlet. Szőke Julianna 3 éves, ref., roncsoló toroklob. Kormos ? halvaszl. Kulcsár István 11 éves r. kath., elm. baj. Bajdó Róza 3 éves ref., vörheny. Szabó Bálintné 35 éves ref., tüdő- gümőkór. Hampel Ferenc 8 éves, róm. kath., tüdőlob. Fedárnák Jánosné, 38 éves, r. kath., gyermekági láz. Mócos ? halvaszl. Károki Bortó István 1 hón., ref., bélhurut.

Sport és Divat.

Verseny-tekézés.

A debreceni lövészársulat helyiségében folyó hó 23 án egész napon át folytatandó ver- seny-tekézés rendeztetik.

Az egyleti tagok által meghívott, avagy ajánlott vendégek szívesen fogadtatnak és ezek ugy, mint az egyleti tagok a játszmákban részt vehetnek.

A játék folytatatik:

délelőtt: 10 órától 1 óráig.

délután: 3 " 10 "

Este fényes világítás mellett.

Műsor és versenydíjak a következők:

I-ső verseny:

7 bábra, 2 egymást követő egyenes dobással az első bábttól számítva a legtöbbet dobóknak:

1-ső díj: egy darab cs. arany.

2-ik díj: " " értékes tárgy.

3-ik díj: két korona.

II-ik verseny:

9 bábra, 3 egymást követő egyenes dobással, a legtöbbet dobóknak:

1-ső díj: egy darab 10 frankos arany.

2-ik díj: " " értékes tárgy.

3-ik díj: két korona.

III-ik verseny:

3 bábra (az első, király és hátulsó) egymást követő dobással az első bábttól számítva, a legtöbbet dobóknak:

1-ső díj: 4 korona.

2-ik díj: 2 korona.

IV-ik verseny:

2 bábra (jobb és bal dáma) 3 egymást követő egyenes dobással, a legtöbbet dobóknak:

1-ső díj: 4 korona.

2-ik díj: 2 korona.

V-ik, vigasz-verseny:

9 bábra, 3 egymást követő dobással (elől, hátul vagy oldalról, — ki hogy tud és akar) a legtöbbet dobóknak:

1-ső díj: egy darab gyémántos gyűrű.

2-ik díj: " " értékes tárgy.

3-ik díj: " " pánzes tárcsa.

* Polgári lövölde. A f. hó 16-án tartott lövészet alkalmával díjat nyertek legjobb mélylövessel Weszter István 4 koronát, leg- több körívvel Baum Miksa 2 koronát.

* Muiatság tekézés. A depr. iparos ifju- ság egylete tagjai által vasárnap délután rendezett „kuglizó muri“ melyet a dalkör egy pár csattanós szölvő élénkítésével kezdett meg, igen jó sikerűt. A verseny első díját Tóth József, a másodikat Kátóna Kál- mán, a harmadikat Ökrös László, a negy- diket pedig Surina Sándor nyer- ték el. — A tekéversenyt vacsora követte, melyen nem hiányoztak a talpraesett pohár- köszöntők sem. — Elsőnek Vetéssy Béla egyleti első alelnök állott fel, üritve poharát Tóth Kálmán egyleti elnökre. Utána Tóth Kálmán szó ott, ki az egylet tevékeny tagját, Kiss Sándor vigalmi bizottsági elnö- kőt éltette. Majd Kiss Sándor éltette az egylet tagját. Pohárköszöntőket mondtak még Boros Lajos karnagy, Kostya János stb. A szép házas mulatságnak 11 óra vetet véget.

Apró-cseprő.

* Szórakozottság.

Zálogosít játszanak. A jószág eltéveszti a játékot és „förendező“ kisasszony rászól:

— Zálogot, zálogot!

Az urfi átadja az óráját és kérdi:

— Mennyit ad rá?

* Kérdés.

Csavargó szólit meg egy uri embert: — Ugyan kérem, merre van itt az ara- nyos közép-ut?

* A Balaton ragyogva mosolyog,

Mint mikor parján voltunk boldogok,

Nagy víztükör, te jól emlékszel!

Rád most is a mult napja visszasüt

S ez emlék sugara hint még derűt,

Mint egy híven megőrzött ékszer.

De mit? Ne ámíts hűtlen, csalfa víz,

Ah, téged minden szél ragadva víz,

Te bizony mire sem emlékszel!

Mint régen, most is boldogan nevetsz,

Mert mindent, mindent nyomban elfeledsz,

S egy hullámod sem tér meg kétszer.

Mezei Ernő.

A nevelés nagy titka abban áll, hogy a hiuságot méltó tárgyakra tereljük.

Smith Ádám.

A mi nem érdemes, hogy többször elolvas- suk, az egyszeri olvasást sem érdemelte.

Demokritus.

* A javított telefon. A telefon egyik leg- nagyobb hibája tudvalevőleg az, hogy gyakran fertályóráig is kell várni, míg a vonalakat összekötik s hogy illetéktelen fülek is meghall- ják, a mit a telefonálók egymással beszélnek. Ennek a mizériának most vége lesz, ha igaz az, a mit a spanyol újságok nagy örömmel hirdet- nek. Azt írják ugyanis, hogy egy kataloniai mérnöknek sikerült olyan automatikus szerke- zetet feltalálni, mely közvetlenül köti össze az abonnenseket s hogy erre a találmányra már meg is kapta a szabada mat. Ebben az esetben a telefon-kisasszony átváltozik géppé, a mely kevésbbé bájos, de kétségkívül tökélete- sebb szerkezet.

Közgazdaság.

Debreceni erdősegek a milleniumi kiállításon.
Debrecen, szeptember 18.

Állami életünk ezredéves nagy ünnepe az 1896-ban tartandó országos kiállításon Debrecennek fényes történelmi multjának, a vidéki városok sorában elfoglalt vezérszerepének megfelelő módon kell részt vennie. Bizonyításra ez nem szorol. Érti ezt Debrecennek minden polgára, érti és tudja a jog- és pénzügyi bizottság is, mégis közelebb tartott üléséből azt a városzerte nagy feltűnést okozó javaslatot tette, hogy a város erdősegei ne mutattassanak be a milleniumi kiállításon. Indokolta pedig a bizottság ezt a különös véleményt nem pénzügyi érvekkel, anilyeneket nem is találhatott volna, hanem azza, hogy Debrecen erdősegei nem olyan kiválóak, hogy sikeresen állhatnák ki a versenyt az ország más kitűnő erdősegeivel. Bocsánatot kértünk! A t. bizottság vagy nem ösmeri a város erdősegeit midőn ilyen lesújtó ítéletet mond azok felett, vagy nagy tévedésben van a milleniumi kiállítás célja és rendeltése felől. De lássuk először is, mit óhajtott bemutatni Török Gábor erdőmester a város erdőgazdaságából? Javasolta, hogy az erdőkben okozható károk, és a fatömegvesztések mutattassanak be, mely fatömegvesztés az erdei legeltetés, kaszálás és szántás által jött létre. Ezen kiállítás tanulságos példát mutatna ugy szakembereknek, mint egyeseknek. Az egyes erdő részletek fényképben volna kiállítandók, a talajnak legeltetés és szántás által való elszegényedését pedig talajelemzésekkel bizonyítani be. A különböző és különféle képen felhasznált talajokon nőtt fák növekvési viszonyait minta törzsekből vett korongok által s az ezekből levonható következményt grafikus rajzok és leírás útján tenné szemléltetővé. Igen érdekes volna szakembereknek a gúti vasut üzemi leírása is, amennyiben tekintettel — a mi viszonyainkra — hasonló nagy fatömegeket szállító vasut az erdészet szolgálatában nem igen van. Ez erdészeti kiállítás hozzávetőleges számítás szerint (fényképező készülék, táblák összeállítása, könyvkötői munkák, minta korongok vágatása, szállítása) potom 500 frtba kerülne. Az erdőmester indokolasul nem felejtette megjegyezni, hogy a város erdősegei a szegedi és budapesti kiállításokon kiállítási nagyermet, ő pedig közreműködési érmet nyert. A jog- és pénzügyi bizottság fentebbi elutasító javaslatával szemben megkérdeztünk két kiváló elsőrendű szakférfi ut, akik felhatalmaztak minket nézeteik nyilvánosságra hozására. Itt közöljük tudósítónk előtt elmondott véleményeit:

Az egyik következőleg vélekedik:

A milleniumi kiállításon a város bizonyára nem üzletből vesz részt, s ott nem is akarja senki versenyre bocsátani Debrecen erdősegeit, egészen más kedvezőbb talajon nőtt gazdag erdősegekké. A magyar nemzetnek mindent be kell ott mutatnia, ami fejlődését, haladását bizonyítja. Debrecen sem maradhat el onnan; s erdősegei megokvetlenül kiállítandók. Az alföldön ma már kevés erdőség van, ilyen nagy terjedelmű pedig a milyen a debreceni nincs is több. A természet az alföldön is megadta az erdőköt, de legtöbb helyen a rossz kezelés, a rabló gazdálkodás kipurzítottta azok nagy részét, amelyeket a honfoglaló ősök még itt találtak. Debrecen most sok költséggel igyekszik helyre hozni a mult idők mulasztásait. Ezen fáradságos munka eredményének bemutatásával már hozzájárul Debrecen ahhoz a nagy feladathoz, melyet az ország az új erdőtörvény megalkotásával magára vállalt.

Debrecen az utolsó tíz év alatt nagyon sokat tett erdősegei fenntartásáért, — csak 1892-ben 4000 hektoliter makkot vetett el, — szép sikerrel. Ennek jövőbeli értéke százszerekre megy. Ime a milleniumi kiállításon alkalma nyílik a városnak, hogy összehasonlítást tehessen erdősegeinek mult és jelen állapotai között. Ez az összehasonlítás csak dicsőséget hozhat a városnak. Mert látni fogja az ország, hogy Debrecen lelkiismeretesen teljesíti azt a nagy nemzetgazdaságilag fontos feladatát,

hogy a sivar homok talajt beerdősíti és azt folyton javítja, hogy ipari feldolgozásra alkalmas fákat is törekszik természeteni. — E feladat megoldása nem könnyű, — évtizedek kellenek, míg századok mulasztásai és hibái pótolva lesznek. De az eredmény már is észrevehető, örvendetes és nagy sikerrel biztató. — Ha az erdősegek ma még nem volna is kiválóak, mutassa meg Debrecen, hogy kiválónak akarja és tudja tenni azokat.

A másik szakértő következőleg vélekedik:

A debreceni erdősegek speciális tulajdonságai ritkítják párjukat. Már csak ezért sem hagyhatók ki a kiállítás programjából. Az alföldi sík futó homok talajon sehol sincs má már ilyen nagy kiterjedésű és így gondozott tölgyfa állab. — Épen ez a körülmény teszi alkalmassá a kiállításon való bemutatására. Még ha versenyről volna is szó, — a többi alföldi erdőkkel győztesen kiállja a versenyt. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a debreceni erdősegek, melyek 24000 kat. holdra terjednek, mérsékelten képesek hatni a vidék fa áráira. Már az maga kitüntetés érdemel.

E sorok írása után értesülünk, hogy a milleniumi kiállítás erdészeti és vadászati csoportjától hazafias hangu felhívást kapott Debrecen város közönsége az iránt, hogy e csoportba, különösen pedig az erdő használati 2. alcsoportba tartozó dolgokkal vegyen részt a kiállításban. Épen e csoportban való részvétellel nyílik alkalma Debrecennek feltüntetnie az utolsó tíz év alatt elért eredményt. E csoportban mutathatja be a város erdőgazdaságát, — és erdei ipari termékeit, — nyersanyag termelését, — azok feldolgozására, értékesítésére vonatkozó adatokat, a fák műszaki tulajdonságaira vonatkozó kísérletek eredményét, erdei termékek szállítását, szóval mindazt, amit az erdőmester is bemutatásra ajánlott. Az ide vonatkozó bejelentési ívek dec. 31-ig küldendők be Budapestre. Azt hisszük, hogy ezek a jog- és pénzügyi bizottságot is meggyőzik arról, hogy nem hiába való eljárás lesz egy olyan erdőség bemutatása a milleniumi kiállításon, mely évente 230—270 ezer frt. között váltakozó bevételt eredményezett.

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1894. szeptember 18-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	122.70	123.10
" vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	126.00	127.—
" koronajárdék 4%	—	97.—	97.50
" regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	100.—	100.50
Osztrák aranyjárdék 4%	—	124.75	125.25
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	99.—	99.50
Tisza-szegedi 4 1/2%-os nyeresemény-sorsjegy	—	143.—	144.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	468.25	468.75
Osztrák hitelbank részvény	—	370.80	371.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	125.50	125.75

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	127.50	128.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	116.50	117.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	12.—	12.50
Osztrák " " " " " " " "	—	17.50	18.—
Olasz " " " " " " " "	—	12.75	13.25
Bazilika sorsjegy	—	9.25	9.75
Jó-szív " " " " " " " "	—	3.—	3.30

Pénzmozgások:

Os. és kir. arany	—	5.84	5.93
20 márkás arany	—	12.18	12.22
20 frankos arany	—	9.86	9.90
1 Sovereigns	—	12.38	12.42

Budapesti arú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr“ részére
Budapest, szeptember 17.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv tartózkodó volt, s az irányzat lanyha maradt. Eladatott 25,000 mm. 5 krral gyengébb áron.

Eladások:

Tiszavidéki 500—83 mm. 6.05 frt. 100—83

6.45 frt. 100—82 mm.	6.50 frt. 250—81 mm.	6.50 frt.
300—82 mm. 6.45 frt. 100—83 mm.	6.45 frt.	
200—80 mm. 6.50 frt. 300—81 mm.	6.45 frt.	
6.85 frt. 100—80 mm. 6.35 frt. 100—80 mm.	6.35 frt.	
100—83 mm. 6.25 frt. 300—81 mm.	6.25 frt.	
100—79 mm. 6.25 frt. 600—82 mm.	6.55 frt. 100—81 mm.	
6.50 frt. 100—79 mm. 6.27 1/2 frt. 200—79 mm.	6.27 1/2 frt. 100—77 mm.	6.10 frt.

3 havi időre.

Zab 5.40—6.45 frt

kézpénzfűtés mellett.

Egyéb cikkek változatlanok.

Határidő-üzlet. Amerika tegnap lanyha árfolyamokat jelzett, s nálunk is lanyhábban indult az üzlet buzában, gyenge üzletmenet mellett lanyhán zárult is. Tengeri is lanyhán indult, míg később némi csekély vásárlási kedvre 1—2 krral megszilárdult. — Zab csekély üzlet mellett változatlan.

Zárlat 1 óra:

		frt
Buza szept.—okt. 1894	—	6.24—6.25
már.—ápr.—ra 1895	—	6.71—6.73
Roza szept.—okt. 1894	—	5.23—5.25
márc.—ápr.—ra 1895	—	5.60—5.61
Tengeri szept.—okt. 1894	—	6.20—6.30
máj.—júni—ra 1895	—	5.86—5.87
Zab szept.—okt. 1894	—	5.68—5.70
márc.—ápr.—ra 1895	—	6.—6.02
Repce aug.—szept. 1894	—	10.—10.10

Zárlat 4 óra:

		frt
Buza szept.—okt. 1894	—	6.26—6.27
márc.—ápr.—ra 1895	—	6.71—6.73
Roza szept.—okt. 1894	—	5.20—5.22
márc.—ápr.—ra 1895	—	5.59—5.60
Tengeri szept.—okt. 1894	—	—
máj.—júni—ra 1895	—	5.86—5.87
Zab szept.—okt. 1894	—	5.68—5.70
márc.—ápr.—ra 1895	—	5.99—6.03
Repce aug.—szept. 1894	—	10.10—9.70

Hivatalos felmondások: 8000 mm. buza, 1000 mm. roza, 500 mm. tengeri 1000 mm. zab, 1500 mm. repce.

Időjárás: derűt.

Szerkesztői posta.

Erika. Ha valami udvariás-képes, ifjú dalnok és dalia írnia e rovatot, azt üzenők, hogy ma a most is az „Angyal“-hoz intézzük „szízdalmainkat“, mint mikor a hasonló című gyógytárba intézzük. Legújabb szízdalmunk így hangzik: Köszönet, kérjük miné. többször. Az „éppen idejében“ azt jelentette, hogy tarca tekintetében éppen a tehetséges ifjú olonkat — ezen legélesebb, legmunkásabb, előleget nem kerő munkatársat kívántuk igénybe venni, azonban „wo Notham grössten Erika am nãhsten“. Udv!

Sz. M. („Kötelesség.“) Köszönjük, közöljük.

Margit. A tanulóban vita támadt R e n e d e k Aladár és a verssora fölött:

Vajh süttog-e a hervadó lomb,
Melyet elhagytak már a madarak?
Margit k. a. ez a két sor elbajolta, Elma k. a. azonban kijelentette, hogy nem emert i. Mindenesetre Elma kisasszonynak van igaza, Hogy általában a lomb süttog, az a nép megszomelyasites es azt a neszt jelenti, a melyet a szent áitai mozgatott falevelek zörgése idé elő. Mar most mért ne süttoghatna a hervadólevél epp oty joggal, — mint mikor még nem hervadt és a madár sem hagyta el? Sőt az aszott, száraz levél még erősebben is zörög. A költő itt tehát elirta magát, míg ellenben így hangulatos lett volna a két verssor:

Miről beszed a hervadó lomb,
Melyet elhagytak már a madarak?

A zöldjét, dalát vesztő sárguló lomb az elmulás, válás, venelés szomorú kepe és így igazán szomorukat süttoghat. Egy kis figyelemmel tehát segíthetett volna a költő a bajon. Nem árt ám a poeta urakat gondolkozva olvasgatni.

X. Y. Z. 1.) Hogy mi az a canium pradium? Soh'se legyen része benne: k u t y a e b é d, vagyis bor nélkül elkötött ebéd. 2.) Miről tesszik gondolni hogy more patrio — meghalni a h a z á é r t (!) De hogy is, azt jelenti: ősi szokás szerint!

P. B. „Mikor jöve l.“ „E pigva m. má k.“ Valami öreges, divatja mult, öreges hang nyilatkozik ezekben. Nem közöljük.

Kiadó és lapnyújtó:

„Osekonai“ nyomda es kiadó r.-t.

Felölös szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, a **privát-megrendelők lakására közvetlenül** szállít: **fekete, fehér és színes** selyemszöveteket, méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot, stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

191.

Az

„**I S T V Á N**“ gőzmalom társulat örleményének

ÁRJEGYZÉK

s a j á t r a k t á r á b a n.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokat vonatkozó egyezmények szeriut.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 krt
A. Asztali dara nagyszemű	13 —
B. Szinte „ aprószemű.	12 40
0. Királyliszt	12 20
1. Lángliszt kivonat	11 60
2. 1-ső rendű zsemlyeliszt	11 20
3. Zsemlye liszt	10 80
4. 1-ső rendű kenyér liszt	10 40
5. Közép kenyér liszt	10 —
6. Kenyér liszt	9 4
7. Barna kenyérliszt	8 20
8. Takarmány liszt	5 40
11. Finom korpa zsákkal	4 40
12. „ „ zsáknélkül	4 20
12. Durva korpa zsákkal	3 80
„ „ „ zsáknélkül	3 60
Csirke „ buza „ zsáknélkül	3 80
A zsákok súlytartalma teljsulyt tisztasuly nak véve.	
A. B. 0—6 számig	85 krt
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „
Debreczen, 1894. Szeptember 16.	

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhiré teszi, hogy Molnár Imre ügyvéd végrehajtonak Tóth Futaki Bálint végrehajtást szenvedő elleni 35 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék (és kir. járásbíró) területén lévő a v.-pécsi 1384. sz. tjkvben A. I. 1—9. r. sz. a foglalt birtokra az árverést 362 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1894. évi október hó 3-ik napján** d. e. 9 órakor V.-Pécs község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 36 frt. 20 krt. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1894. évi július hó 12 ik napján.

A debreceni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. törvényszéki bír.



SCHLICK -féle vasöntöde és gépgyár részv.-társaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár: Fiók raktár:
VI. ker., külső váci-ut 29—35. Podmaniczky-utca 14. Kerepesi-ut 77. szám.

Gőz- és járgány-cseplőkészületek,

számos első díjjal kitünt. Schlick-féle sab. 2 és 3 vasu ekék,
melyítő és egyetemes aczel-ekék,

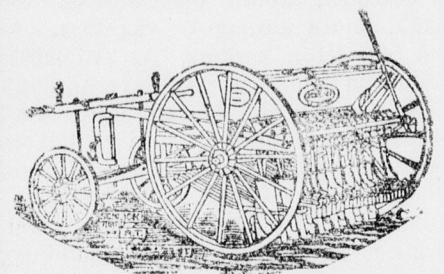
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,

valamint

Schlick-féle sab. „**HALADÁS**“ sorbayető-gépek. Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kék-vektő és marokrakó aratógépek és fűkaszó gépek, szállítható mezeli vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.



Árjegyzékek ingyen és bérmentve

Utolsó **Lembergi** Sorsjegyek á **1** frt.
előtti hét **kiállítási**

Nőnyeremény 60.000 forint

11 sorsjegyek 10 frt —
6 „ 5 frt 50

Dijmentes és huzásjegyzékért 20 krajcár beküldendő.

A lemergi országos
kiállítás sorsjegy-irodájában
BÉCS, Bartenstein-utca 4.